

PENTRU MOLDOVA! PENTRU TINE!

Manifestul electoral al Partidului Democrat din Moldova

Prefața

Au trecut aproape 20 de ani de la declararea independenței. Ani în care cei mai mulți dintre noi am avut mari speranțe. Am vrut educație mai bună, spitale mai moderne și îngrijire atentă. Am vrut să avem salarii mai mari și sprijin la bătrânețe. Am vrut autostrăzi și televiziune liberă, am vrut proprietate privată respectată.

După acești 20 de ani noi astăzi trăim, ca și în două Moldove: una comunistă, alta – anticomunistă, o Moldova antiromânească, iar alta – antirusească. Am devenit prizonierii unei Moldove sărace și obișnuite și a altei - bogate, arogante și străine spiritului nostru moldovenesc.

Partidul Democrat, noi toți, ca și majoritatea absolută a cetățenilor dorim să trăim într-o singură Moldova. O Moldova liberă, modernă și prosperă. O Moldova puternică și solidară, unde toți cetățenii, indiferent de proveniența etnică, se simt bine și confortabil. PDM se angajează astăzi să edifice o Moldova a bunăstării, în care să existe locuri de muncă bine plătite, unde se construiesc drumuri și autostrăzi europene, funcționează teatre, biblioteci, școli, spitale moderne.

Partidul Democrat propune astăzi țării un nou proiect, o nouă abordare a prezentului și viitorului țării noastre. Avem nevoie de unirea noastră cu noi înșine. Cele două Moldove trebuie să înceapă să fie una singură. Și trebuie să devină o veritabilă democrație europeană.

**Refacerea încrederii cetățenilor Republicii Moldova în
clasa politică – o prioritate a viitoarei guvernări**

Republica Moldova este în fața unei decizii. Decizia de a schimba cursul acestei țări, împreună cu cetățenii. Ce facem azi cu cei care nu știu dacă mai au mâine un loc de munca? Ce facem cu salariile care se devalorizează din cauza crizei și din cauza prețurilor care cresc? Ce facem cu pensionarii care se tem că vor trebui să muncească până la moarte? Ce facem cu tinerii care nu au unde să se angajeze, cu familiile care nu mai pot împrumuta pentru a-și lua strictul necesar, sau cu agricultorii care nu mai sunt ajutați de nimeni? Ce facem cu cei care se tem să pășească pragul unui spital? Ce facem cu ai noștri concetățenii blocați în Europa pentru că nu au loc de muncă, dar n-au nici curaj să se mai întoarcă în țară? Ce le oferim acestor oameni?

Le spunem adevărul. Le reîntoarcem încrederea în politicieni. Când le-a vorbit cineva sincer despre starea în care ne aflăm? Avem nevoie de adevăr la fel de mult ca și de soluții anti-criză. Cetățenii și-au pierdut încrederea în politicienii care îi instigă și, de aceea, nu mai vin la vot. Acum, în orice soluție ar veni din partea politicienilor, lumea nu mai are încredere. Partidele ar putea să propună planuri făcute de super experți. Nu-i vor ajuta. Nimeni nu mai are speranța că soluțiile pe care partidele le propun sunt utile oamenilor. Cu toții ne-am obișnuit că, în spatele partidelor, să vedem interese ascunse, agende secrete, planuri și înșelătorii.

Partidul Democrat din Moldova vine să întoarcem oamenilor încrederea în politicieni. Încrederea o restabilim prin următoarele acțiuni:

1. Spunem oamenilor adevărul. Despre crizele reale, despre soluțiile pe care le avem, despre ce avem de făcut. Nu îi mințim cu iluzii, nu le vindem povești ale unor realități paralele.
2. Oprim scandalurile și instituim o colaborare productivă între partide.
3. Punem în aplicare un **Plan de depășire a crizei**. Împreună cu profesioniști, cu oameni de calitate din toate partidele, cu specialiști care sunt capabili să ajute Moldova.
4. Promovăm în funcțiile publice oameni care merita, nu creditorii partidelor. Statul se va reforma doar dacă e format din oameni profesioniști, avansați pentru ceea ce știu și ce pot, dar nu pentru apartenență politică.

Adevăruri care trebuie spuse:

Primul adevăr: criza actuala nu se rezolva așteptând să vina europenii, românii, rușii sau Fondul Monetar Internațional. Trebuie să înțelegem că problemele cauzate de criza globală în Moldova nu pot fi depășite numai prin asistență străină. E nevoie de inteligență, voință și disciplină. Să înțelegem că putem ieși din criză în primul rind pe cont propriu fără a îndatora peste măsură viitoarele generații.

Al doilea adevăr: economia noastră este la pământ. Nu producem prea multe lucruri de calitate, locurile de munca nu sunt stabile, sistemul public este corupt, iar sistemul privat este fragil. Suferim cu toții din cauza că, în timpul creșterii economice, nu s-a întărit sistemul economic și nu s-a mărit productivitatea. Suntem în criză economică. Crește numărul oamenilor care rămân fără serviciu. Falimentează companii din cauza crizei, iar statul riscă să încaseze tot mai puțini bani. Republica Moldova îi sperie pe investitori cu incertitudinea mediului de afaceri și instabilitatea politică. Acesta este punctul nostru de plecare.

Al treilea adevăr: am ajuns aici pentru că ani de zile partidele ce au venit la putere și-au abandonat electoratele. Alegerile au fost câștigate de partide, nu de alegători. Iar toate partidele care s-au perindat la putere au fost preocupate de rezolvarea problemelor de partid, a ambițiilor de grup și a problemelor de importanță secundă, ceea ce a devenit o frână pentru economie și disperare pentru societate.

Al patrulea adevăr: nu va fi ușor sa ieșim din criza. Întrebarea este dacă ne mai permitem încă 20 ani să trăim astfel? Ne permitem încă 20 ani de incertitudine politică? Întreprinderile mai pot rezista încă 20 ani ca cei de până acum? Familiile mai pot suporta încă 20 ani fără speranță? Pensionarii mai pot exista 5 ani cu venituri mici?

Va fi dureros și anevoios. Nu va promitem locuri de munca azi, sume de mii de euro pentru cei care se întorc acasă, salarii cu 50% mai mari sau intrarea în Uniunea Europeană. Ca să aducem schimbarea, va spunem că va fi greu. Dar va promitem că mereu vă vom spune adevărul.

Încrederea o refăcem spunând adevărul. Iar apoi trebuie să ne suflecăm mânecile și să trecem la muncă. Economia moldovenească este dezechilibrată și instabilă. Trebuie să-I dăm un alt suflu și cale de dezvoltare.

Propuneri de ieșire din criză

Am auzit până acum propuneri și proiecte de ieșire din criza: modernizare prin integrare în spațiul post-sovietic, unirea cu România, etc. Toate acestea nu scot țara din criză. O adâncesc și o aprofundează . Toate duc la adâncirea recesiunii și la noi împrumuturi. Câte mii de euro trebuie să plătească fiecare cetățean al Moldovei pentru a scoate acest stat din criză? Moldova nu trebuie să se îndatoreze pentru câteva generații de acum înainte.

Planul Partidului Democrat pentru ieșirea din criză vizează următoarele măsuri:

1. **Sprijin pentru cei cu venituri mici** - prin legi care să îi ajute pe cei care au venituri mici, prin mai multe garanții pentru împrumuturi, prin ajustări salariale la rata inflației, prin alocații mai generoase pentru cei care au în grijă copii sau bătrâni. Prin aporirea și ajustarea simestrială a pensiilor - pensionarii nu sunt o povara, ci părinții și bunicii noștri, care trebuie ajutați și sprijiniți. Nu prin instigare, ci prin solidaritate dintre cei tineri și cei bătrâni, cei care au un loc de munca și cei care nu îl au, dintre înstăriți și săraci.
2. **Alocarea cu adevărat a unui procent mare din PIB pentru investiții publice.** Acum, aceasta măsura e doar pe hârtie. În realitate, banii, atâția câți sunt, trebuie direcționați spre spitale, grădinițe și școli, aziluri, spre dezvoltarea infrastructurii la sate și în orașele , spre modernizarea vieții la țară.
3. **Protejarea și sprijinirea celor care creează locuri de muncă.** Cu facilități pentru firmele noi, cu birocrație mai mica pentru cei care își deschid noi firme, cu facilități pentru cei care mențin oamenii în serviciu. Orice loc de muncă salvat ajută economia să-și revină.
4. **Optimizarea adevărată a cheltuielilor bugetare.** Problema nu este doar în guvernați. Acolo o rezolvam relativ repede: un guvern mai mic, cu angajați competenți. Problema adevărată e în restul sistemului. Cum este în spitale, de exemplu. Cheltuielile acolo sunt ineficiente. Acolo e nevoie de un management mai înțelept și de o transparență mai mare a fondurilor. Moldova are nevoie de un **Pact Național de Stabilitate și de Creștere**, care să facă reforma statului nu pe genunchi. Nu trebuie sa desființăm posturi și să dăm aiurea oamenii afară. Avem nevoie de școli, de spitale, de polițiști pe strada, de judecători. Selectăm și angajăm în baza unor criterii de professionalism și competențe și în baza unui plan de dezvoltare.

Acțiunile enumerate sunt prevăzute pentru realizare pe termen scurt. Iar dacă ne facem bine treaba, dacă ne ținem de cuvânt, putem discuta și de planuri pe termen mediu și

lung. Putem discuta cum revizuim Constituția, cum atragem mai eficient investitorii, cum dezvoltăm politica externă. Dar, dacă nu ieșim din criză și dacă nu recăpătăm încrederea oamenilor, a noastră a tuturor, în instituțiile statului, în președinte, în guvern, nu vom reuși în toate celelate.

Statalitatea Republicii Moldova

Partidul Democrat din Moldova se pronunță ferm pentru consolidarea independenței și suveranității Republicii Moldova. Dar noi înțelegem această consolidare nu prin mobilizarea isterică a ”moldovenilor” contra ”dușmanilor” (*închipuiți*) ai Moldovei, cum procedau, spre exemplu, comuniștii. Noi vedem fortificarea statalității ca un proces de transformare a Moldovei într-un stat bine orânduit, capabil să le ofere cetățenilor săi servicii de calitate. Nimic altceva nu contribuie mai plenar la consolidarea statalității decât dorința propriilor cetățeni de a trăi și de a munci acasă.

Statalitatea, independența și suveranitatea Republicii Moldova va fi în afara oricărui pericol nu atunci când vom înfrânge inamicii inventați, ci numai atunci când noi înșine vom transforma Moldova într-un stat contemporan, european cu înalte standarde de viață. O altă cale de consolidare a statalității nu avem. Statalitatea este un examen care noi urmează să-l ținem fiecare zi. Dacă vrem ordine și bunăstare în propria casă, în propria țară, acest examen cotidian urmează să-l ținem în fiecare zi cu brio.

O nouă cultură de guvernare

Guvernarea mai rămîne a fi contaminată de corupție, protecționism și nepotism. Sistemul de administrare publică este încă excesiv de birocratizat, netransparent și nu oferă servicii de calitate cetățenilor. Lasă de dorit procesul de comunicare între autorități și cetățean, nu se aplică pe deplin posibilitățile tehnologiilor informaționale. Nu este instituționalizat un mecanism eficient de consultare, în regim real, a opiniei publice pentru elaborarea de politici sau de apreciere a impactului implementării acestora. Deasemenea mai sunt frecvente cazurile de nerespectare a principiilor autonomiei locale, decizionale și financiare.

Partidul Democrat vine să promoveze și să înscăuneze temeinic în Moldova această nouă cultură de guvernare care este bazată pe două principii fundamentale:

- Efecte maxime cu resurse limitate;
- Guvernare participativă: cu oameni și pentru oameni.

Politica socială – prioritatea Nr. 1 PDM

La baza politicii noastre sociale stau ideile formulate în AGENDA SOCIALĂ PENTRU MOLDOVA lansată de Partidul Democrat în iunie 2010 scopul careia este edificarea în R.Moldova a unei Societăți a Bunăstării de tip european, asigurarea unor standarde sociale de cea mai înaltă calitate. Noi nu urmarim numai problema puterii, ci ne asumăm rolul de a asigura o legatura intre stat si societate.

Coeziunea internă a țării se bazează în primul rând pe siguranța cetățeanului în ceea ce privește statutul lui social și perspectivele de viitor.

Obiectivele pe care PDM și le-a stabilit pentru implementare imediat după câștigarea alegerilor sunt următoarele:

I. Investiții prioritare în învățământ, în viitorul economiei cunoștințelor

- optimizarea raportului dintre învățământul de stat și cel privat și asigurarea accesului general la toate nivelurile de învățământ;
- ridicarea prestigiului profesiei de pedagog, sporirea considerabilă a nivelului de remunerarea a muncii cadrelor didactice;
- utilizarea sălilor de studii cu tehnică modernă;
- modernizarea condițiilor de trai în căminele studențești;
- reduceri de 25% pentru călătoriile în transportul public pentru studenți;
- garantarea autonomiei instituțiilor de învățământ,

II. Modernizarea sistemului ocrotirii sănătății

- optimizarea sistemului de asigurări în medicină, facilitarea accesului general la servicii medicale de calitate;
- reducerea prețurilor la medicamente prin elaborarea și implementarea unei politici eficiente de formare a prețurilor la medicamentele importate;
- optimizarea cheltuielilor publice din domeniul ocrotirii sănătății prin implantarea în sistem a unui management modern și eficient;
- înzestrarea instituțiilor medicale cu utilaj medical performant;
- sporirea nivelului de remunerarea a muncii medicilor;

- dezvoltarea domeniului de profilactică a maladiilor, propagarea unui mod sănătos de viață;
- lupta împotriva fumatului și alcoolismului;
- asigurarea medicală din contul statului pentru mamele care nu sînt încadrate în cîmpul muncii și îngrijesc copii pînă la 3 ani;
- asigurarea medicală din contul statului pentru persoanele care nu sînt încadrate în cîmpul muncii și îngrijesc o persoană cu dizabilități ținută la pat;
- acordarea facilităților la procurarea poliței de asigurare medicală pentru persoanele de pînă la 30 de ani.

III. Ocrotirea maternității

- Majorarea cuantumului indemnizației unice la naștere pînă la 7 500 lei;
- Extinderea stagiului de cotizare (de muncă) pentru îngrijirea copiilor pînă la vîrsta de 7 ani, în lipsa accesului la îngrijire și educație într-o instituție preșcolară

IV. Asistență tinerilor

- Scutirea de taxe de stat pentru înregistrarea primei căsătorii, acordarea unui ajutor material unic de 5000 de lei familiei tinere la căsătorie;
- Instituirea ajutorului pentru închirierea spațiilor locative pentru familiile tinere;
- oferirea granturilor de 100.000 de lei pentru susținerea tinerilor întreprinzători;
- implementarea unui sistem modern de organizare pentru toți studenții a practilor de licență;
- asigurarea tinerilor cu locuri de muncă după absolvirea instituției de învățămînt;

V. Incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități

- implementarea prevederilor Convenției ONU pentru drepturile persoanelor cu dizabilități, eliminarea tuturor obstacolelor pentru incluziunea activă și efectivă a acestor persoane în viața socială;

- asigurarea efectivă a accesului persoanelor cu dizabilități la educație, eliminarea elementelor discriminatorii în educație;
- promovarea politicilor de stimulare a angajării în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități;
- elaborarea, adoptarea și implementarea fără întârziere a legii privind serviciile sociale;
- deinstituționalizarea persoanelor cu dizabilități;
- majorarea alocației de îngrijire pentru invalizii de gradul I;
- includerea în stagiul de cotizare a perioadei de îngrijire a unui copil invalid, a unui invalid de gradul I și a unei persoane ce a depășit vârsta de 75 de ani\$

VI. Deinstituționalizarea copiilor

- promovarea politicilor de deinstituționalizare a copiilor;
- stimularea procesului de reîntegrarea a copilului în familia sa biologică;
- plasarea copiilor în familii foster sau instituții de tip familial;
- dezvoltarea serviciului de asistenți sociali și sistemului de servicii speciale acordate familiilor cu copii adoptivi.

VII. Pensile

- majorarea pensiilor anual cu cel puțin 25 %;
- ajustarea (indexarea) trimestrială a pensiilor la cota inflației.

Economia

Partidul Democrat din Moldova consideră că prioritatea Guvernului pe plan economic constă în schimbarea vechiului model economic bazat pe exportul de oameni și importul de produse pe unul nou, eficient, bazat pe investiții, inovații și exporturi de produse cu valoare adăugată sporită. Atragerea de investiții, subvenționarea ramurilor strategice ale economiei naționale, modernizarea sectorului bancar și facilitarea accesului la credite, oferirea unor facilități investitorilor străini și naționali care investesc în economia națională, debirocratizarea instituțiilor statului – aceste acțiuni trebuie să întreprindă statul pentru a relansa economia. Un rol deosebit de important pentru dezvoltarea economiei naționale îl are evitarea implicării iresponsabile și ambițioase a politicianilor în mersul firesc al lucrurilor, deoarece cunoaștem, spre exemplu, câte pierderi au suportat producătorii de vinuri sau exportatorii de produse pomicole.

În virtutea amplasării geografice favorabile, Moldova are o serie de oportunități investiționale și comerciale. Moldova se află la intersecția Estului cu Vestul, ceea ce condiționează relațiile economico-comerciale atât cu Uniunea Europeană, cât și cu Comunitatea Statelor Independente. O condiție esențială pentru dezvoltarea durabilă a Republicii Moldova este depășirea situației în care viața economică a țării, cu un teritoriu restrâns, dar dens populat, este concentrată în capitală și în câteva orașe mari. Asigurarea accesului echitabil al cetățenilor la servicii și infrastructură de calitate, la resurse și suport pentru desfășurarea activităților economice poate fi obținută doar prin conjugarea eforturilor autorităților publice centrale și locale, sectorului public și privat, societății civile. Aceasta presupune dezvoltarea echilibrată și durabilă a tuturor localităților țării, prin identificarea oportunităților și posibilităților de realizare a priorităților de dezvoltare regională, printre care reabilitarea infrastructurii, dezvoltarea sectorului privat și dezvoltarea pieței forței de muncă, asigurarea protecției mediului și sporirea atractivității turistice.

Situația economică este principala cauză care duce la polarizarea societății și îi plasează pe cetățeni la două extreme: cei săraci sau cu venituri medii spre mici și moldovenii cu venituri ridicate și foarte ridicate. Aceasta polarizare este indicele dezastrului socio-economic, ea ne distruge ca țară.

Republica Moldova nu trebuie să dezbină economic cetățenii din interiorul țării, așa cum nu trebuie să-și permită să ignore din punct de vedere economic vecinii din Est și Vest. În acest sens, o economie sănătoasă pe termen lung se poate realiza atât în parteneriat cu Uniunea Europeană, cât și într-o bună cooperare cu Rusia. O direcție nu o exclude pe cealaltă și, în cazul Moldovei, anume orientarea relațiilor și cooperarea efectivă în ambele direcții îi pot garanta țării noastre bunăstare și stabilitate internă și externă. Lucru care nu prea a reușit guvernelor ce s-au perindat pe la conducerea țării, și din păcate, actualului guvern. Stilurile lor de gestionare economică Moldova fiind în fond asemănătoare:

* **stilul de gestionare „loterie”** a economiei, un stil care se aseamăna mai degrabă cu un joc de noroc și nu cu un plan strategic. Acest mod de a guverna economic o țară poate fi regăsit atât la comuniști, cât și la AIE. Nu a existat un plan concret, bazat pe obiective și evaluări periodice ale activității guvernului care, în cazul de neîndeplinire, să însemne demiterea unor miniștri sau chiar demisia guvernului. Pe viitor trebuie să impunem un astfel de stil de muncă guvernului, prin care executivul să aibă fixate încă din start anumite ținte economice și sociale

* **stilul de “miopie politică”** - o politică în urma căreia, guvernele se aseamăna. Ele s-au bazat în ascensiunea lor pe îndreptarea economiei Republicii Moldova exclusiv spre una din puterile vecine. Comuniștii pe bunele sale relații cu Rusia, iar actualul Guvern pe cele cu România și Uniunea Europeană. În același timp, toate guvernele au ignorat sau provocat celălalt partener, urmările aducând daune, în primul rând, economiei moldovenești. Partidul Democrat insistă asupra bunelor relații cu Estul și Vestul. Altfel, economia țării și fiecare cetățean beneficiar al roadelor acestei economii vor avea de suferit. Astăzi, nu poți aplica în politica externă sau în relațiile economice externe exclusivitatea, pentru că aceasta înseamnă a-i da cu o mână cetățeanului un beneficiu, dar cu cealaltă a-i lua un alt serviciu. Când faci totalul, vezi că beneficiul câștigat nu îl depășește pe cel pierdut și ai ajuns de unde ai plecat, adică tot la sărăcie.

Este nevoie de un **Consens național care să conțină direcțiile economice prioritare pentru Republica Moldova.**

Direcții economice prioritare:

- educația, ca principală sursă de specialiști care să ocupe funcții importante în companiile care vor alege să își desfășoare activitatea în Moldova.
- Infrastructura
- Energetica și eficiența energetică
- inovațiile
- agricultura bazată pe valoare adăugată sporită
- infrastructura calității
- logistica industrială și comercială
- promovarea parteneriatului public privat
- îmbunătățirea mediului de afaceri.

Dezvoltarea economică a Republicii Moldova trebuie să pornească în primul rând din inima **satului moldovenesc**. Economia țării noastre este cu precădere una bazată pe

produsele mediului rural, iar țăranul trebuie învățat cum să-și vândă produsele și cum să participe la o economie de piață adevărată.

Dezvoltarea economică în satul moldovenesc necesită în primul rând deblocarea piețelor externe și cu precădere a pieței rusești. Nici un guvern responsabil nu trebuie să ignore faptul că Rusia este principalul stat care cumpără produse agricole moldovenești.

Povara fiscală descurajează agenții economici cinstiți și potențialii investitori din străinătate. Trebuie să vedem cum putem optimiza grila de impozitare pentru ca investitorii străini să fie atrași să-și amplaseze aici afacerile și liniile de producție. Totodată, cei care își plătesc taxele la timp trebuie motivați. Astfel, există garanția că o bună parte din taxele datorate statului ajung în vistieria acestuia.

Insuficiența locurilor de muncă este un semnal alarmant pentru autorități. O viață economică activă, ar echivala cu o revitalizare a locurilor de muncă din această țară. Iar mai multe locuri de muncă ar însemna sporirea veniturilor bugetare, încasări îndreptate ulterior spre politici de stânga, spre pensii și ajutoare sociale. Statul trebuie să susțină prin diverse forme și instrumente crearea locurilor de muncă : facilitarea creării IMM, parcurile industriale și Zonelor Economice Libere.

Munca la negru este un alt fenomen care, fără o rezolvare prioritară și pe termen scurt, poate împinge țara spre noi împrumuturi care să acopere deficitul bugetar . De asemenea, angajații la negru, prin faptul că nu contribuie la pensii, sunt privați de o bătrânețe liniștită și o pensie decent și servicii sociale. Statul trebuie să se implice mai ferm, prin politici orientate spre cetățean, controale corecte, reduceri de taxe, astfel încât să scoată la suprafață firmele care preferă achitarea neoficială, .

Economia moldovenească trece prin criză și pentru că nu s-a transformat într-o economie bazată pe cunoaștere. În trecut **Moldova furniza “creiere” pentru URSS**. Trebuie să conștientizăm importanța consolidării și modernizării educației și științei pentru crearea unei economii a Republicii Moldova bazată pe cunoaștere, pe inovații, inteligență, eficiență și dezvoltare durabilă. În același timp vom crea condiții care ar fi attractive pentru tineri și ar descuraja fenomenul exodului de cadre calificate.

Vom depune cele mai mari eforturi pentru atingerea următoarelor obiective:

- sporirea atractivității Republicii Moldova pentru investitorii străini;
- crearea parcurilor industriale și inovativ-tehnologice;
- crearea condițiilor pentru sporirea veniturilor și angajării populației în vârstă aptă de muncă;

- perfecționarea mecanismului de subvenționare în agricultură în vederea susținerii producerii agricole.

Agricultura

Produsele alimentare din Moldova sunt foarte scumpe, această realitate nu este acceptabilă și trebuie schimbată în cel mai scurt timp.

Produsele alimentare sunt scumpe pentru că, pe traseul parcurs de ele de la producător la consumatorul final **intervenți mulți intermediari care cresc prețul într-un mod artificial**. Acest lucru face ca prețul produselor agricole să fie mic la producător și mare pe piață. Soluția noastră este optimizarea numărului de intermediari și apropierea producătorului de consumatorul final prin dezvoltarea logisticii comerciale și perfecționarea cadrului de organizarea a comerțului și stabilirea prețului.

Produsele alimentare sunt scumpe pentru că **lucrările agricole sunt costisitoare**. Țăranului îi este foarte greu să rămână cu un minim de profit în urma activității sale dacă nu scumpește produsele. Soluția este ca statul să subvenționeze o parte din costurile procesului de producție, inclusiv prin atragerea în acest scop a unor programe europene. Să faciliteze investițiile în tehnologii, tehnică pentru sporirea calității, productivității și reducerea costurilor. Crearea infrastructurii pentru păstrarea și prelucrarea producției agricole.

Produsele alimentare sunt scumpe pentru că munca manuală a pământului este una grea, iar **utilajele agricole sunt scumpe**. Soluția este implicarea statului prin programe de susținere pentru procurarea utilajului și echipamentului agricol nou. De asemenea, statul trebuie să susțină asocierile între țărani pentru facilitarea achiziționării utilajului agricol performant.

Produsele alimentare sunt scumpe pentru că, pe traseul lor de la țăran la consumator, **lipsește punctele de colectare a produselor agricole**. Astfel, se lasă loc speculanților care, având la dispoziție mașini cu care să transporte marfa, îi cresc artificial valoarea până la consumatorul final. Prețurile sunt din ce în ce mai scumpe cu cât distanța în kilometri dintre producător și consumator crește. Soluția este un Program Național de Colectare a Produselor Agricole, care să fie dezvoltat prin următoarele axe:

- a. Puncte regionale de colectare a produselor agricole;
- b. Implementarea unui sistem informatic centralizat de evidență a prețurilor (cu rol informativ);
- c. Deschiderea/dezvoltarea unor piețe angro în principalele centre urbane;

- d. Deschiderea de piețe volante în Chișinău și alte localități, în care agricultorii să vândă direct cumpărătorului final.
- e. Facilitarea exportului de produse agricole și conectarea directă a producătorilor agricoli la pețele internaționale.
- f. Acordarea de sprijin financiar pentru susținerea brândurilor moldovenești

Este absurd ca în Republica Moldova, o țară eminentă agricolă, prețul produselor alimentare să fie atât de ridicat. Există o stare generalizată de neîncredere, oportunist și corupție care face ca prețul alimentelor să crească nejustificat. Într-o țară cu mulți producători agricoli, este inadmisibil ca unii cetățeni să ducă foame. Statul trebuie să implementeze un sistem mult mai strict de control și pedepsire a tuturor celor care speculează în vânzarea produselor agricole.

Taxele trebuie reduse la toate produsele de bază. O astfel de reducere ar trebui să se reflecte asupra prețurilor finale ale produselor agricole. În cazul în care cineva este prins de către stat că speculează cu un anumit produs, acesta trebuie să fie atenționat public.

Sistemul de creditare pentru agricultură este rigid și costisitor. Guvernarea trebuie să vină cu noi programe de creditare a fermierilor atât pentru activități curente cât și investiționale pentru perioade medii și lungi.

Agricultura Moldovei are nevoie și de o susținere logistică puternică de care e lipsită în prezent. Este necesar de dezvoltat un sistem de servicii pentru susținerea producătorilor agricoli, în special pentru susținerea tinerilor fermieri în spațiul rural.

O relansare a politicii agricole moldovenești este vitală pentru ca această țară să beneficieze de principalele ei resurse naturale: pământul roditor și oamenii care muncesc acest pământ.

Infrastructura rutieră

Construcția autostrăzilor, ca necesitate stringentă pentru dezvoltarea economică și îmbunătățirea standardelor de viață. Drumurile sunt o precondiție pentru dezvoltare economică, facilitează creșterea turismului, dar, mai ales creează locuri de muncă. Moldova trebuie unită cu Estul și Vestul.

Promovarea parteneriatului-public privat pentru construcția de autostrăzi, drumuri naționale și locale sau pentru modernizarea acestora. Bugetul Republicii Moldova este sub presiune. Unora dintre oameni astfel de proiecte li se pot părea nerealiste. Parteneriatul public-privat este însă soluția pentru a găsi resursele necesare.

Dezvoltarea infrastructurii rutiere atrage după sine creșterea altor sectoare economice: materiale de construcție, firme de construcție, transportul comercial șamd. Dezvoltarea infrastructurii este una dintre căile de accelerare a prosperității în Republica Moldova.

Republica Moldova trebuie să își propună să preia cât mai mult din traficul comercial Est-Vest în Europa. Plasarea Republicii Moldova la granița Uniunii Europene este un atu care trebuie utilizat la maximum. Atragerea acestui tip de trafic prin Republica Moldova înseamnă bani pentru moldoveni – taxe de transport.

Este nevoie de un Pact național în vederea dezvoltării infrastructurii din Republica Moldova, la care să adere forțele politice și societatea civilă. Acest Pact trebuie să cuprindă un set de principii, pe care toate partidele să și le asume. Astfel, Republica Moldova va avea garanția respectării pe termen lung a planurilor care țin de dezvoltarea drumurilor.

Proiectele de infrastructură trebuie bugetate multi-anual, astfel încât să se asigure permanent fondurile necesare dezvoltării acestora. Republica Moldova nu trebuie să repete situația altor state, în care o guvernare a lansat un proiect, iar viitoare guvernare l-a blocat invocând lipsa de fonduri.

Locuri de munca

Este bine cunoscută **legătura dintre șomaj și sărăcie**, iar în Moldova se conturează o relație puternică între sărăcie, pe de o parte, și proliferarea fenomenului șomajului și migrațiune, pe de altă parte.

Sărăcia în Moldova este în mare măsură un fenomen rural. Șomajul este mai ridicat în regiunile rurale (17% - primul trimestru al anului 2009, în mediul urban - 15 %), în timp ce migrația provine mai ales din spațiul rural și cuprinde în mod special persoane tinere.

Statul trebuie să fie responsabil față de cetățeni. El trebuie să asigure acele condiții care să faciliteze crearea de **locuri de muncă sigure și bine plătite**. Statul însuși este un actor important care poate să ofere locuri de muncă prin dezvoltarea și modernizarea serviciilor publice.

Regimul fiscal trebuie îmbunătățit și flexibilizat prin extinderea bazei fiscal versus creșterii cotelor impozitelor, astfel încât el să genereze venituri bugetare mai mari, dar și mai multe locuri de muncă. Crearea unui mediu investițional prielnic (stimulator) reprezintă o prioritate pentru Republica Moldova. Se impune o revizuire a Strategiei de

atrageră a investițiilor și promovare a exporturilor pentru anii 2006-2015 în conformitate cu evoluția economiei mondiale, aflată încă sub semnul crizei.

Prea mulți moldoveni își caută fericirea și bunăstarea în afara granițelor țării. Este de datoria guvernanților să creeze cât mai rapid condiții pentru ca aceștia să se întoarcă acasă.

Cei care muncesc în agricultură trebuie să-și recapete demnitatea, iar munca lor trebuie să fie mai bine plătită. **Potențialul agricol al Republicii Moldova trebuie valorificat mai mult** astfel încât și în acest domeniu să contribuie la sporirea gradului de ocupare.

Educația continuă și ocuparea deplină reprezintă principii de bază ale acțiunii politice viitoare. Statul Republica Moldova trebuie să investească în cetățenii săi prin asigurarea de condiții pentru educație de-a lungul vieții și prin orientarea și corelarea școlii cu piața muncii. De asemenea, fiecare moldovean trebuie să aibă dreptul la un parcurs de instruire profesională garantat.

Pensionarii si pensiile

Partidul Democrat din Moldova se pronunță ferm împotriva creșterii vârstei de pensionare. În condițiile în care media de viață din RM este net inferioară celei din țările europene de referință, majorarea vârstei de pensionare ar fi o formă de discriminare și o încălcare flagrantă a echității și solidarității umane.

Actualii pensionari și-au făcut datoria față de stat și societate: au muncit, au plătit taxe și impozite, au contribuit la dezvoltarea țării. Acum este rândul statului și al societății să le acorde ceea ce merită: **mai mult respect, pensii decente** și bătrânețe frumoase. Majorarea fondurilor alocate de la buget pentru plata pensiilor este un act necesar, de responsabilitate (Pilonul I).

Trebuie regândit **rolul social al pensionarilor**. Pensionarea nu ar trebui să însemne ieșirea din tot ceea ce înseamnă activitate cu funcție publică și socială. Prin realizarea unor parteneriate între instituțiile publice și organizații ale pensionarilor, aceștia din urmă pot fi implicați în diferite activități cu relevanță pentru societate (Pilonul II).

Situația în care dobândirea statutului de pensionar echivalează pentru mulți moldoveni cu o condamnare la sărăcie trebuie eliminată. **Pensionarii trebuie să fie tratați cu demnitate**, iar dreptul lor la un trai decent trebuie asumat și asigurat de puterea politică (Pilonul III).

Este nevoie de o consolidare a sistemului de pensii și de dezvoltarea Pilonilor II și III. Aceștia însă își vor arăta eficiența în viitor. În prezent, statul trebuie să își asume responsabilitatea pe care o are, oferind pensionarilor **o viață lipsită de griji**. Creșterea sustenabilă a pensiilor presupune o sporire a numărului de contribuabili. Aceasta înseamnă crearea de locuri de muncă, reducerea corupției și a muncii la negru, atragerea de investiții, reducerea birocrăției și o modernizare a sistemului fiscal.

Principalul instrument pentru a face sistemul de pensionare unul sustenabil ține de asigurarea unor condiții pentru **angajarea majorității populației în câmpul muncii**. Asigurarea tuturor cetățenilor cu locuri de muncă bine plătite va face posibilă creșterea contribuției lor la fondul social și, deci, se vor acumula rezervele necesare pentru ca statul să le plătească pensii.

Reformarea sistemului de pensionare este unul din obiectivele prioritare ale PDM. Primii pași în reformarea sistemului de pensionare a fost făcut, la inițiativa PDM, prin reducerea pensiilor demnitarilor publici, care, de acum înainte, vor primi pensii precum majoritatea cetățenilor. Pentru a preveni colapsul sistemului de pensionare național și pentru a oferi cetățenilor Moldovei garanția unei bătrâneți asigurate, Partidul Democrat din Moldova consideră necesar:

- investiții masive și reforme în piața muncii și sistemul educațional;
- creșterea ratei de angajare în câmpul muncii în rândul femeilor și tinerilor;
- eliminarea oricăror forme de discriminare de pe piața muncii, persoanele în etate având libertatea deplină de a munci și după atingerea vârstei de pensionare;
- crearea de rezerve pentru fondul de pensii prin efort propriu nu trebuie în niciun caz să înlocuiască rolul pensiei publice. Este vital important să garantăm un minimum al pensiei, prin care să se prevină riscul trecerii pensionarilor în categoria persoanelor sărace;
- instituțiile statului trebuie să-și focuseze activitatea pe creșterea calității vieții și a stării de sănătate a populației. Legătura dintre activitatea în câmpul muncii și sănătate este bine cunoscută, bunele condiții de muncă reducând riscurile unei îmbătrâniri precoce;
- trebuie să implementăm reforma sistemului de pensionare, bazat pe solidaritate și echitate socială – persoanele care au primit salarii mici să nu ajungă în categoria persoanelor la limita subzistenței la bătrânețe;
- la fel de important este asigurarea unei echități veritabile între bărbați și femei, ținând cont de oportunitățile de angajare și diferențele de salarizare între bărbați și

femei. Femeile, de multe ori, primesc salarii mai mici, din care cauză, respectiv, femeile au pensii mai mici față de bărbați. Inegalitățile ce țin de nivelul de salarizare trebuie să fie eliminate, eliminând, astfel, discriminarea gender în angajarea în câmpul muncii;

- PDM promovează reevaluarea raportului dintre educație, lucru și responsabilitățile de familie;
- educația nu va mai fi doar pentru tineri, ci și persoanele în etate vor putea să-și perfecționeze cunoștințele sau să îmbrățișeze o nouă profesie;
- cetățenii Republicii Moldova, care lucrează peste hotare, trebuie să beneficieze de asistență socială.

Moldova riscă serioase fisuri sociale în următorii zece ani, când se va confrunta cu problema integrării în sistemul de asigurare socială al Republicii Moldova a persoanelor care au muncit „la negru” peste hotare. În majoritatea cazurilor, cetățenii plecați la muncă în străinătate sunt lipsiți de dreptul la o pensie în Moldova, deoarece nu plătesc contribuțiile asigurării sociale sau vor avea de plătit o perioadă scurtă după întoarcerea în țară, dacă se vor angaja în câmpul muncii, pentru ca mai târziu să se pensioneze în baza legislației interne.

Partidul Democrat din Moldova consideră că, pentru a redresa situația, se impune la modul imperativ ca statul să continue practica încheierii de acorduri bilaterale cu „statele-gazdă” ale cetățenilor Republicii Moldova privind garanțiile drepturilor în domeniul asigurării cu pensii, așa cum a fost făcut cu Grecia, Bulgaria, Portugalia etc.

Justiția

Imposibilitatea de a obține dreptatea, în primul rind în organele de justiție ale Republicii Moldova este cea mai mare dezamăgire a acestui an de guvernare al Alianței pentru Integrare Europeană. Reformarea justiției, dezrădăcinarea corupției, modernizarea sistemului judecătoresc - toate acestea sunt imperative pentru țara noastră, pentru viitoarea guvernare din care PDM va face parte.

Partidul Democrat își propune instituirea unui sistem judecătoresc modern, european, capabil să asigure o justiție independentă, imparțială, funcțională și transparentă.

Lupta împotriva corupției

Corupția este principala piedică în calea bunăstării. Corupția anulează egalitatea de șanse, oportunitățile de dezvoltare și demnitatea. Ea este o problemă sistemică ce

blochează evoluția societății în ansamblul. Caracatița corupției distruge statul Republica Moldova.

Este nevoie de un **Consens Național de Luptă Împotriva Corupției**. Lupta împotriva corupției nu se duce de unul sigur. Ea trebuie să fie asumată de șeful statului, de legislativ și executiv și dusă de comun cu societatea civilă și de actorii politici care doresc în mod sincer să distrugă acest „cancer” care macină societatea.

Experiența altor țări demonstrează faptul că fenomenul corupției nu poate fi combătut doar prin metode represive, altfel spus „cu pistolul în mână». În acest sens PDM crede că miza în dezbădăcinarea corupției nu trebuie pusă doar pe CCCEC.

Cele mai eficiente sunt eforturile prin care se schimbă mentalitatea întregii societăți în raport cu acest fenomen vicios. Mita nu trebuie să mai fie un mijloc acceptabil de soluționare a problemelor.

Numai atunci când noi toți vom considera că să dai mită nu este acceptabil, că problemele cu care ne confruntăm pot fi soluționate și altfel decât prin mituirea celor de care depinde soluționarea lor, numai atunci vom înregistra succese palpabile în eliminarea acestui flagel social.

O nouă cultură politică

PDM luptă cu vehemență pentru stoparea războiului politic din Moldova, împotriva practicii dăunătoare de nimicire a concurentului, împotriva dominării învingătorului asupra celui învins, ignorării minorității și a opoziției.

PDM pledează pentru cultura dialogului și compromisului. Sunt o mulțime de probleme pe care le putem soluționa doar în comun, prin aplecarea urechii la toate opiniile, inclusiv a opoziției.

Întru realizarea obiectivelor comune de renaștere a Moldovei, a economiei, sferei sociale, întru asigurarea condițiilor decente de trai cetățenilor, PDM face apel pentru renunțarea la egoismului uzurpator a liderilor.

Partidul Democrat, prin exemplul propriu, contribuie la formarea și dezvoltarea noilor abordări în politică: anume PDM insistă asupra unui consens politic pe marginea principalelor probleme ale Moldovei (nivelul de trai a populației, corupția, veniturile populației, șomajul etc.) și propune să lăsăm la o parte, pentru mai târziu, problemele secundare (limba, istoria etc).

În decembrie anul trecut, PDM și liderul său, Marian Lupu, au preferat să renunțe la postul de Președinte al țării în favoarea fortificării unei coaliții noi, stabile, proeuropene.

Armonia interetnică

Partidul Democrat din Moldova nu-i divizează pe cetățeni după criterii etnice. Pentru noi nu există «băștinași» și «venetici». Toți cetățenii Moldovei, indiferent de originea lor etnică, sînt membri cu drepturi depline ai "NAȚIUNII MOLDOVENEȘTI". Partidul Democrat din Moldova este cel mai consecvent adept, promotor și edificator al Națiunii Politice Moldovenești, care îi unește pe oameni nu prin legături de sînge, ci prin cultură, cetățenie și scopuri comune.

Partidul Democrat consideră că diversitatea etnoculturală a Moldovei reprezintă un potențial enorm de dezvoltare, PDM va susține și va dezvolta pe toate căile această diversitate. Această diversitate reprezintă cea mai mare bogăție și valoare, prin aceasta noi sîntem interesați lumii.

Politică externă

Partidul Democrat a demonstrat aptitudinea sa de a promova un curs echilibrat al politicii externe, optimal pentru țară.

Partidul Democrat optează pentru menținerea, în sfera politicii externe, a următoarelor principii extrem de importante: pragmatism și deideologizarea politicii externe; menținerea relațiilor reciproc avantajoase cu toți partenerii prin evidențierea vectorului de integrare europeană; neutralitate stabilă și lipsa blocurilor geopolitice; transferul accentelor pe promovarea, în primul rînd, a intereselor economice a Moldovei, a protejării intereselor cetățenilor Moldovei aflați peste hotare.

Anume PDM este în stare să realizeze sarcina principală a politicii externe – să asigure viitorul său european și să asigure integrarea europeană a Moldovei, păstrînd, totodată, în deplină măsură, toate relațiile de cooperare, existente în spațiul postsovietic și, în primul rînd, cu Rusia.

Partidul Democrat a reușit să obțină susținerea stabilă a celor mai influente formațiuni politice, pe plan internațional. Acceptarea PDM, în calitate de membru cu drepturi depline în Internaționala Socialistă și semnarea unui acord de cooperare cu partidul «Единая Россия» - reprezintă cele mai elocvente exemple ale autorității înalte a PDM, ca formațiune politică de orientare social-democrată.

Existența unor asemenea relații de cooperare, crează premise clare că, în soluționarea problemelor și obiectivelor fixate, Partidul Democrat se va baza pe o susținere internațională serioasă.

Uniunea Europeană

Aderarea la Uniunea Europeană este un proces de durată care reclamă determinare și seriozitate din partea politicianilor care își asumă această responsabilitate.

Schimbările și eforturile pe care aderarea la Uniunea Europeană le presupune nu sunt solicitări gratuite, ci **processe prin care Moldova trebuie să devină un stat mai eficient și mai puternic**. Un stat capabil să facă față rigurilor europene.

Republica Moldova trebuie să învețe din experiența statelor care au aderat în ultimii ani la Uniunea Europeană pentru a valorifica succesul și mai ales a învăța din greșelile lor.

Pentru Partidul Democrat integrarea europeană înseamnă modernizare multidimensională și complexă a Republicii Moldova, transformarea Moldovei într-o veritabilă democrație europeană. Integrarea europeană este nimic altceva decât aducerea Europei la noi acasă. A venit timpul să ne simțim în țara noastră ca în Europa.

Alături de creșterea indicilor economici și a bunăstării, pentru R.Moldova integrarea europeană mai este și **o cale care poate reuni cetățenii RM**, de diferite etnii și confesiuni, ceea ce va contribui la eliminarea tensiunilor din societatea noastră și va oferi un suport temeinic integrității teritoriale a țării. Partidul Democrat este un promotor consecvent al integrării europene a Republicii Moldova.

Relațiile cu Rusia

Partidul Democrat din Moldova este adeptul ideii că Federația Rusă este un partener internațional strategic al țării noastre. Între aspirațiile europene ale Republicii Moldova și activitatea sa în cadrul Comunității Statelor Independente nu există nicio contradicție. Atât în cadrul CSI, cât și pe dimensiunea bilateralei cu Federația Rusă relația ar trebui să fie una pragmatică, bazată pe interese comune.

Găsirea unui echilibru între interesele noastre și celor ale Federației Ruse este un important obiectiv al diplomației moldovenești. Este foarte important să avem cu Federația Rusă un dialog bazat pe încredere, un dialog care să ne permită să creăm un cadru benefic pentru investiții mutuale, relații economice și comerciale reciproc

avantajoase. Pentru obținerea condițiilor necesare creării sistemului de protecție socială migranților economici.

Dincolo de acest lucru, **Rusia este un actor important în problema conflictului transnistrean.** Este important să discutăm, să aducem argumente prin care să demonstrăm că soluționarea definitivă pe calea propusă de Chișinău este una benefică și reciproc avantajoasă, corespunde intereselor populației de pe ambele maluri ale Nistrului.

Relațiile cu Romania

Relațiile cu vecinii trebuie să fie fundamentate temeinic, în baza unor interese sănătoase, fără a oscila de la o guvernare la alta. Relațiile bilaterale trebuie să aibă la bază promovarea intereselor naționale ale Republicii Moldova, fără a fi admise derapări de la normele consfințite în Constituție sau anumite cedări de conjunctură. Agenda relațiilor dintre România și Republica Moldova trebuie să fie foarte transparentă, și bazată pe încredere reciprocă. Este cert că România poate să ajute la apropierea R. Moldova de UE, dar fără ca acest efort să alimenteze ambițiile legate de proiecte ce țin de trecutul istoric.

Relațiile Republicii Moldova cu România trebuie să fie bazate pe principia de egalitate și reciprocitate. PDM consideră că semnarea tratatelor politic și de frontieră ar consolida relațiile dintre Moldova și România și ar elimina gândul unei agende ascunse.

Neutralitatea Republicii Moldova

Partidul Democrat din Moldova este convins că Republica Moldova nu trebuie să-și caute prieteni externi doar în detrimentul cuiva, deoarece numai bunele relații cu toți partenerii externi oferă Republicii Moldova posibilitatea de a se afirma în calitate de participant activ și de încredere al dialogului politic internațional.

PDM consideră că neutralitatea Republicii Moldova nu este pur și simplu o obligație constituțională, care drept consecință juridică nu poate fi decât respectată, ci reprezintă și o necesitate în contextul identificării unei soluții pașnice durabile, în interesul cetățenilor Republicii Moldova și a diferendului transnistrean. Dorința de a trăi într-o țară reîntregită, fără prezență militară străină, nu poate fi realizată, ținând cont de realitățile geopolitice regionale și politice interne, decât prin menținerea, consolidarea și recunoașterea internațională a statutului de neutralitate a Republicii Moldova.

Securitatea și apărarea statului

Astăzi în condițiile existenței unor procese complexe din domeniul securității regionale și globale și în absența unor ferme garanții externe de securitate a Republicii Moldova, problemele ce țin de domeniul securității și apărării statului vor figura pe agenda prioritara a partidului.

Reformarea comprehensivă a întregului domeniu de apărare va stopa degradarea Forțelor Armate și va asigura crearea unui sistem robust, eficient și instituționalizat cu o asigurare socială garantată a militarilor.

Principiul de neutralitate a statului Republica Moldova presupune masuri de încredere și îmbunătățire a cooperării cu toți partenerii internaționali și nu exclude participarea legitimă a Armatei Naționale cu subunități militare în operațiuni de menținere a păcii.

Scopul principal al PDM în reforma forțelor armate este: **armată profesionistă și serviciu militar benevol!**

Transnistria

Republica Moldova nu va accepta nici o soluție care să desconsidere independența și suveranitatea ei. Noi promovăm identificarea soluției politice a conflictului transnistrean, în cadrul susținerii depline a integrității teritoriale și suveranității R.Moldova. Discuțiile și colaborarea în cadrul procesului de negocieri în **formatul de "5+2" (Republica Moldova, Transnistria, Rusia, Ucraina, OSCE plus UE și SUA, ca observatori)** sunt capabile să accelereze obținerea unei durabile reglementări politice pe Nistru.

PDM consideră că soluționarea viabila a diferendului transnistrean nu poate avea loc fără democratizarea și europenizarea Republicii Moldova. Pentru a facilita reîntregirea țării, malul drept al Nistrului trebuie să devină atractiv pentru malul stâng, din punct de vedere economic, politic, social și cultural. Pentru aceasta, Guvernul de la Chișinău trebuie să asigure în mod necondiționat respectarea standardelor democratice, europene, în dreapta Nistrului, ceea ce ar permite promovarea valorilor democratice, independența mass media și supremația legii în raioanele de est ale Republicii Moldova. Autoritățile de la Chișinău trebuie să relanseze economia națională, să asigure cetățenilor standarde de viață înalte, locuri de muncă bine plătite etc. În acest mod, Chișinăul și ideea de reunificare a țării vor deveni atractive și pentru cetățenii din regiunile de est ale R.Moldova, iar voința poporului are capacitatea de a înlătura mult mai multe piedici decât oricare altă soluție.

Partidul Democrat din Moldova reiterează faptul că neutralitatea Republicii Moldova este o necesitate în contextul identificării unei soluții pașnice, durabile a diferendului transnistrean, în interesul tuturor cetățenilor Republicii Moldova. Dorința de a trăi într-o țară reîntregită, fără prezență militară străină, nu poate fi realizată, ținând cont de realitățile geopolitice regionale și politice interne, decât prin menținerea, consolidarea și recunoașterea internațională a statutului de neutralitate a Republicii Moldova.

Trecutul comunist

Trecutul comunist nu trebuie să determine viitorul Republicii Moldova. Este de datoria politicianilor responsabili să construiască un viitor mai bun pentru moldoveni.

Moldovenii se confruntă astăzi cu sărăcia și cu problemele economice nu pentru că nu mai trăiesc în comunism, ci pentru că **politicienii moldoveni care au condus țara de la câștigarea independenței până în prezent nu au reușit să valorifice la maxim posibilitățile și oportunitățile economice** oferite de contextul internațional existent.

Trecutul comunist nu trebuie să devină unitatea de măsură a succesului sau a dezvoltării Republicii Moldova. Prosperitatea poate fi câștigată de o conducere înțeleaptă și ea poate depăși nivelul înregistrat în perioada comunistă.

NB: Acest document este baza, proiectul Programului de guvernare al Partidului Democrat. Un Program asupra definerii căruia muncesc grupuri speciale de experți pe domenii. Manifestul nu acoperă toate domeniile de activitate a unui partid. Toate domeniile de activitate într-o formă amplă, desfășurată se vor găsi reflectarea în Programul de guvernare al PDM. Partidul Democrat așteaptă sugestii și propuneri din partea membrilor săi, reprezentanților sectorului neguvernamental, mediului de afaceri, cercurilor academice și altora pentru a le studia și a le incorpora în textul viitorului Program de guvernare.